

LATIN NYELVŰ LAP A TANULÓ IFJÚSÁG SZÁMÁRA

Prodit Budapestini, I. Verpeléti-út 22. decies in anno.
Pretium praesolvendi annum 4 pengő 80 fillér.

Megjelenik Budapesten, I. Verpeléti-út 22. tízszer egy
évben. Előfizetési ára évi 4 pengő 80 fillér.

Per.
Lat
020

IOSEPHUS KATONA.

Nuperrime exactus est annus centesimus, ex quo poeta Hungarus, sortis, quae cuivis poetae adhuc obtigerat, iniquissimae, acerba morte peremptus, paene sine nomine, obscurus ignobilisque sepulcro conditus est. «Stygiis fluctibus» poetam artifex scenicus,¹ suo tempore nobilissimus: *Gabriel Egressy* eripuit, qui poetam opusque eius magnificientissimum invenit, fatali nempe necessitate, nam Musa ipsa vetat mori virum, laude dignum. Post Egressy *Paulus Gyulai*, criticus ille clarissimus intendit animum in poetam et tragediam eius «Bánk bán» interpretatione probavit, itaque nomen honorosque Iosephi Katona magis magisque fulgebant augebanturque, tragoeadia autem eius optimam laudem

nancta est effugitque taciturnitatem invadat.

Iosephus Katona non solum auctor tragediae nostrae optimae, sed heros quoque sortis suae tristissimae factus est. Nam cum quietae senectutis desiderio flagraret,² virili aetate vita cessit. Ardebat laudis cupidine: ossa tellus sine gloria amplexata³ est glebis.⁴ Felicitatem vitae desiderabat, cuius tamen expers mansit usque ad ultimum vitae spatium. Successum⁵ in theatro prosperrimum vehementissime avebat,⁶ sed huic obstabant officium pietasque⁷ erga parentem, quem ut sustentare⁸ posset, scenam reliquit munusque actoris publici⁹ subiit.¹⁰ Tragoe-

¹ színész ² erősen ég ³ körülvesz, átölel ⁴ göröngy ⁵ sikker ⁶ áhítozik ⁷ kötelességérzet ⁸ támogatás ⁹ fölügyész ¹⁰ elvállal.

diam commentus est¹¹ exaravitque¹² optimam, sed nemo eam comprobavit¹³ et editam privato sumptu nemo legit. Quibus erroribus¹⁴ percursus¹⁵ perturbatusque¹⁶ poeta percalluit:¹⁷ vates in eo mortuus est prius, quam ipse vitam clauderet.

Memoriam revocantes poetae aeternitate perenni dignam, agamus Deo grates, quod nobis Iosephum Katona tragediamque Bánk bán dedit. Nomen, honos laudesque eius merito manebunt semper, dum Hungari vivent.

11 költ 12 ír 13 jónak nyilvánít 14 csalódás
15 megrendül 16 egyensúlyát veszti 17 közönyössé válik.

De Maecenate.*

(Ex libello Beulé: «Familia Augusti et aetas eius».)

Gloriae cupidus nunquam erat Maecenas :
honores nihil aestimabat. Ingentibus divi-
tiis contentus oblatis ab Augusto honores
repudiavit¹ et simplex eques mansit, ami-

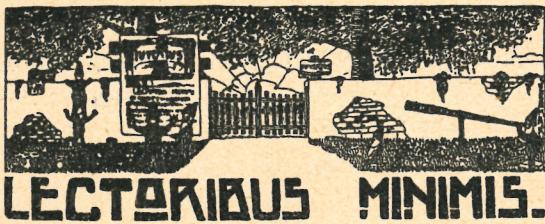
cus et suasor promptus Octaviani, apud quem plurimum valuit. Saevientis imperatoris etiam iram compescere² potuit. Aliquando Augustus iracundia elatus omnes reos crudeliter mortis condemnavit. Maecenas tabellas imperatori porrexit, in quibus inscripsit: «Surge tandem carnifex!» Et Augustus surrexit, quaestio autem in aliud tempus dilata est, dum ira defervesceret.³

Agrippae quoque causam⁴ Maecenas apud Augustum suscepit :⁴ «Agrippam in tantum altitudinis extulisti, — monebat imperatorem — ut eum occidere, aut generum efficere deberes». Tum huius commoda⁵ enumerabat et Agrippa non est imperfectus. Talia conferebant Augustus et suasor eius de amplissimis optimisque imperii viris.

Animus Maecenatis vere Epicurēus erat: delectabatur mensis, exquisitissimis⁶ epulis oneratis omnibusque voluptatibus, quae ad

* Cfr. numerum 7.

¹ visszautasít ² megzaboláz ³ lelohad ⁴ védel-
mét vállalja ⁵ előny ⁶ válogatott.

Mira providentia.¹

Homo quidam incidit² in viatorem,³ qui magnopere⁴ laborabat,⁵ ut plaustrum⁶ in luto⁷ haerens⁸ extraheret.

— Adiuva me, frater⁹ — ait voce supplici,¹⁰ — a mane¹¹ frustra hic labore.

Ille respondet:

— Nubes ostendunt noctem non fore tranquillam.¹² Quia pagus¹³ longe abest, metuo, ne sero¹⁴ veniam.

Veruntamen precibus commotus succurrit¹⁵ homini laboranti et ambo plaustrum extrahunt.

Interea contenebrescebat;¹⁶ caliginosam¹⁷
nox eum in silva deprehendit; ergo, quam-
quam semihora¹⁸ itinere aberat a domo
sua, tempestate¹⁹ et crebris fulguribus et

pluvia coactus est, ut in fago²⁰ cava²¹ refugium²² peteret.²³

Tum indignans²⁴ suam bonitatem improbavit.²⁵ Dum sic meditatur,²⁶ tempestas remisit.²⁷ Cum experrectus esset,²⁸ diluculum²⁹ iucundum esse vidit.

Mature³⁰ pervenit in pagum; sed tantum fumantes³¹ domus suae reliquias³² invenit. Ad hoc³³ nocte fulmen lectum suum teterat. Tum gratias egit Deo, quod se tanto periculo liberaverat.

Mox cum domum rursus aedificare inciperet, sub lapide sublato invenit maiorum opes,³⁴ quae illis turbidis³⁵ temporibus in eum locum reconditae erant³⁶. Cum ita copiose³⁷ damnum restitutum esset,³⁸ felicem dixit horam, qua inopem³⁹ viatorem adiuvasset et veniam⁴⁰ petivit a Deo, de cuius favore⁴¹ dubitavisset. V. Fehér.

V. Fehér.

1 gondviselés 2 ráakad 3 utas 4 nagyon 5 ve-
 sződik 6 szekér 7 sár 8 elakad 9 atyafi 10 kö-
 nyörgő 11 reggeltől 12 csendes, nyugodt 13 falú
 14 későn 15 segítségére megy 16 besötétedik 17 sötét
 18 felőr 19 zivatar 20 bükkfa 21 odvas 22 mené-
 dék 23 keres 24 bosszankodva 25 átkoz 26 tünnö-
 dik 27 enyhül 28 felébred 29 hajnalni szürkület
 30 jókor 31 füstölgő 32 imént 33 hozzá még 34 kincs
 35 zavaros 36 elrejt 37 kamatostul 38 megtérül
 39 üveg fogott 40 bocsánát 41 áldás.

tempus eius conveniebant. Annum in villa Tiburtina et in urbe assectatoribus⁷ assidue circumventus degebat.

Notus est locus Romae, ubi domus et horti Maecenatis pulcherrimi iacebant. Hortos postea Nero suos fecit, cum possessiones trans vallem, quae inter Esquilius et montem Palatinum sita est, proferre voluit. Locus inter templum Sanctae Mariae (St. Maria Maggiora) et thermas Titi quaerendus est.

Item nota est villa Tiburtina, cuius partes etiam hodie restant. Abhinc aliquot annis fornax⁸ aeraria ex ea facta est ibique videri potest cavaedium⁹ quadratum Maecenatis cum arcubus, qui semicolumnis Doricis innixi erant.

Ultimos annos vitae morbus tenax et immedicabilis molestos fecit. Insomnia¹⁰ cruciabatur, quam nulla medicamenta tollere¹¹ poterant. Nihilo minus Maecenas vitam amabant et teste Seneca valde mortem timebat. Inde illud Maecenatis turpissimum votum: «Debilem¹² facito manu, debilem pede, coxā,¹³ tuber¹⁴ adstrue, gibberum,¹⁵ lubricos¹⁶ quate dentes: vita dum superest, bene est. Hanc mihi, vel acutā¹⁷ si sedeam cruce, sustine!» Catonis dictum sane contrarium est: «Moriar, si libere vivere non licet!»

Ex omnibus, quae de Maecenate diximus, perspici potest illum non fuisse Periclem, neque Alexandrum. Attamen fortunā favente Maecenas tutor poetarum exstitit: posteritas ex illo Maecenatem alterum sane perfectissimum finxit, qui vivet usque, quoad genus humanum florebit.

⁷ híveivel ⁸ kohó ⁹ udvar ¹⁰ álmatlanság
¹¹ megszüntet ¹² csonka ¹³ csipő ¹⁴ daganat ¹⁵ púpos
¹⁶ ingadozó ¹⁷ tuskés.

cuiusque nomen in patria terra longe lateque versatur, saeculo floruit praeterito (1815—1842) fuitque filia custodis phari Longstoenensis.

Procul a coetu hominum in solitudine⁴ phari est nata femina, ibidemque vitam posuit inter insulas Farnenses procul a litore Northumberlandico.

Vitam totam illis locis remotis⁵ agens una cum parentibus pharo administrando⁶ operam dabat. Grace iam puella tempestatibus erat assuefacta super mare saevientibus. Cotidie navicula vecta scholam in remoto litore sitam frequentabat. Iter inter pharum et litora primo cum patre vel matre, sed posterius ipsa sola ducendo remos faciebat et sub⁷ vesperum⁷ etiam per mare forte procellosum renavigare non perhorrescebat.

Herois nostra vicesimum gerens annum aquis formidolose fluctuantibus⁸ navem⁹ actuariam⁹ ad scopulos allisam¹⁰ per telescopium phari conspexit. Fracta nave fluctus instar montis erecti partem navis, cui nomen «Forfarshire» erat, cum novem viatoribus saxo iniecere,¹¹ quo naufragos miseros quolibet momento cum ruina navis detorqueri¹² herodi nostrae māre turgidum spectanti visum est inevitabile. In hoc discrimine rerum naufragos miseros imminentि morte eripere summumque periculum subire dissidente patre non reformidavit.¹³ Pater tamen dimittere filiam noluit solam et summa virium contentione ad scopulos demum evasere¹⁴ et tres mulieres duosque viros secum ad pharum simili contentione retulere, dum haud multum afuit, quin omnes mergerentur. Re heroicē perpetrata Grace cum viris liberatis ad ruinam navis reversa reliquos quoque naufragos periculo eripuit. Virgo animi fortis et invicti postea quoque pluribus magnis facinoribus peractis aliquando crudeli frigore¹⁵ confecta¹⁵ vitam *humanitate purā* honestissimam XXVII annorum finivit.

Seb. A. Módy.

Herois¹ phari.²

Grace Darling /1815—1842./

Nuperrime legimus in diurnis feminae fortissimae, cui nomen est Grace Darling, Londinii in pinacotheca nationali Britannorum sollemniter positam esse imaginem. Femina, cuius memoriam immortalitati³ tradere³ clarissima atque potentissima Britannorum natio haud indignum se putavit,

¹ hősnő ² világítótorony ³ megörökít ⁴ magánnosság ⁵ félreeső ⁶ szolgálat ⁷ este felé ⁸ hullámzik ⁹ gyors, postahajó ¹⁰ (szirbe) ütődik ¹¹ vetődik ¹² hajt, eltérít, ¹³ visszariad ¹⁴ kivergödik ¹⁵ megfagy.

De Phaëthon.

Pictura, quam adiungimus, Phaëthonem de curru Solis fulmine deieclum ostendit.

Phaëthon filius Solis erat. Aliquando origo eius divina ab Epapho, filio Iovis in dubium vocabatur.¹ Phaëthon patrem adiit precans, ut sibi pignus² aliquod daret, unde se filium eius vera esse appareret. Sol se omnia daturum esse iuravit. Eodem vestigio³ iam patrem poenituit iurasse. Ille enim optavit, ut sibi currum solarem in unum diem regere liceret. Pater tremefactus vota filii audivit eumque de⁴ consilio⁴ avertere⁴ conabatur, sed frustra. Filius audax currum concendit. Cum autem equis⁵ vehementibus coercendis impar⁵ esset, iusta⁶ in

caelo via⁶ relictā orbi terrarum ita appropinquaret, ut hic paene conflagraret.⁷

Tellus flammis corripitur, fissaque⁸ rimas⁸ agit⁸. Pabula⁹ arescunt,¹⁰ arbores cum frondibus conflagrant, urbes extinguiuntur. Mare contrahitur¹¹ et quod modo pontus erat, siccae¹² arenae¹² campus¹² est.

Tum Iuppiter ira incensus prolem Solis fulmine de curru deiecit. Corpus eius in Eridanum¹³ flumen delapsum Naïdes Hesperiae excepérunt tumuloque condiderunt.

(E. M.)

¹ Kétsége von ² zálog ³ abban a pillanában ⁴ szándékától eltérően ⁵ a tüzes lovakat nem tudta fékentartani ⁶ a helyes út ⁷ elég ⁸ teljesen megrepedezik ⁹ legelő ¹⁰ kiszárad ¹¹ összeszükül ¹² száraz homoksvatag ¹³ alvilági folyó.

Claudii.

Ad fabulam *Ernesti Eckstein* latine scripsit
Valentinus Fehér.

— Muscas in crucem agere vultis — intonat¹ maxima voce. — Suculas² et tolleno-nem³ exstruitis, quo stipulam⁴ murum traciatis. Agite vero, mittite centum cohortes in meum praedium, talpa⁵ quaedam in agris grassatur.⁶ Sumite falces in manus, producite magna oneraria⁷ plastra,⁷ nam cynorrhoda⁸ in campo decidenda domumque portanda est. Pandite vela, nautae, pulchra Lycoris est sternutura.⁹ Singularem habetis sapientiam vos, morum censores,¹⁰ propugnacula¹¹ castae¹² civitatis.

Sic traxit¹³ in ridiculum¹³ acuto ingenio magnum illud conatum,¹⁴ quod causam legis

illius concipiendae¹⁵ continebat.¹⁶ Deinde sic dicere perrexit :

— Lex ista damnat Nazarenos, quod Romanorum deos non esse, sed opinione¹⁷ commentos¹⁷ dicant. Num habet res publica ius, quo proprium animi¹⁸ iudicium¹⁸ custodiatur? Ubi est in hac re finis, patres conscripti? Quatenus patet ius boni civis Romani? Si quis Graecus ex Atheniensium urbe civitatem vult adipisci Romanam, num debet credere Sisyphum re vera saxum in montem volvere, quod in vallem iterum iterumque revolvatur? Nemo unquam, pa-

¹ dörög ² csiga ³ daru ⁴ szalma ⁵ vakond ⁶ garáz-dálkodik ⁷ terhes székér ⁸ vadrózsa ⁹ tüsszent-erkölcsbíró ¹¹ védőbánya ¹² erkölcsös ¹³ nevetségessé tesz ¹⁴ hűlő ¹⁵ szerkeszt ¹⁶ causam continet (vminek az alapja) ¹⁷ a képzelet szüleme nyé ¹⁸ meggyőződés.

tres conscripti, a civibus Romanis postulavit, ut hoc crederent, illud non crederent. Quid significat hoc pulchrum nostrum vocabulum religionis, iam a priscis Latinis usurpatum?¹⁹ Sacrum significat horrorem, quo quis superos sponte sua pertimescat; sed qualem hunc superiorem ducamus animantem,²⁰ nemini rationem²¹ a nobis exigere²¹ licet.

— Iamne perorasti?²² — quaerit praetor.

— Pauca etiani volo dicere — pergit Cinna.

— Lex ista non solum omnium²³ consensionem²³ misere corrumpet, sed etiam pacem domesticam ac felicitatem labefactabit. Quibus rebus necessario fiet, ut delatio,²⁴ proditio, denuntiatio²⁵ virtutis loco habeantur. Pudorem ac verecundiam fiduciamque in altero positam lex ista, quae praemium proditoribus et delatoribus proponit, penitus extirpabit.²⁶ Praemoneo vos, ne hac lege cuivis homini nequam tela subministretis,²⁷ haec enim tela vitae plurimorum civium mortem minitabuntur. Fieri poterit, ut haec tela fortasse vobis obvertantur.²⁸ Tamdiu estis hastae potentes,²⁹ quamdui manibus eam premitis; si quando proieceritis, potestas vestra disperbit. Mihi persuasum est,

patres conscripti, vos hanc legem, quae supervacanea³⁰ vobisque sit indigna atque nobis omnibus calamitosa, concordi³¹ suffragio³¹ reiecturos.

Postquam T. Claudius Micianus ad verba Cinnae respondit, praetor iussit fieri sententiam;³² quod manibus tollendis factum est. Sex viri contra rogationem,³³ reliqui omnes pro lege sententiam dixerunt.

*

Ea nocte Quintus de secunda vigilia pallio umeris circumiecto domo abiit. Nox erat tenebriscosa. Longo itinere pedestri confecto ad rivum Almonem pervenit, ubi Diphilus et Euterpe iam ei praestolabantur.³⁴ Hora post Quintus Claudius baptizatus est. Concubia³⁵ nocte³⁵ revertebatur.

— Iesu Christe — inquit — dehinc ego quoque te mihi Deum habebo. Meam tibi vitam commendo; tuere patrem meum, tuere patriam et ignosce sodalibus, qui nesciunt, quid agant.

¹⁹ használt ²⁰ lény ²¹ számon kér ²² végez a beszéddel ²³ közszellem ²⁴ kémkedés ²⁵ feljelentés
²⁶ kiöl ²⁷ ad ²⁸ ellen fordít ²⁹ ura (yminék) ³⁰ felesleges ³¹ egyhangúlag ³² szavazás ³³ javaslat ³⁴ váratkozik ³⁵ késő éjjel.

De latrunculis¹ ludendi¹ origine.

Lusus latrunculorum nec Romanis, nec Graecis notus erat, etsi reperiuntur, qui originem latrunculis ludendi ad antiquissima tempora reducere velint. Nostra² memoria² communis³ est³ opinio³ lusum latrunculorum saeculo p. Chr. V. inventum esse. Ludi originem *Al Sefadi*, scriptor Arabs, hoc modo narrat:

Sérám, Indorum rex, stultissima ratione sua gubernandi regnum ad⁴ exitium⁴ vocavit.⁴ Senatores nunquam consulebat, immo capite⁵ ludebat,⁵ qui contradicere ei ausus est. Tunc Sesa, vir Indorum doctissimus, regem castigare⁶ decrevit, rei autem expedienda rationem ita invenire voluit, ut rex ne ira quidem incenderetur. Itaque vir, acuta mente praeditus, eiusmodi lusum commentus est, quo demonstrare posset fore, ut

frustra rex gravissimas⁷ in ludendo partes⁷ ageret,⁷ nisi a civibus vehementissime iuveretur.

Lusu invento valde rex delectabatur movebantque eum rationes⁸ legesque⁸ ludendi,⁸ quibus unicuique figurae termini certi constituebantur, ne praecpta violari⁹ possent. Mente mutatus rex melior est factus, qui, ut gratiam viro referret, concessit ei, cuperet, quod vellet.

Sesa nihil aliud petivit, quam, ut sibi in primo tabulae quadrato¹⁰ unum granum¹¹ triticii¹¹ poneretur, in secundo sequentibusque autem duplex prioris quadrati granorum numerus. Voluntati viri rex promptus obtemperare voluit praefectumque¹² aerarii¹² rationem¹³ inire¹³ iussit. Sed tunc apparuit, si voluntati Sesae obsequi vellent, futurum esse, ut in toto regno non haberent tantam vim frumenti, quae opus esset. Itaque rex inventorem ingeniosissimum alio modo compensavit.¹⁴

Josephus Keresztury
disc. V. cl. gymnas.-realis Sopianensis.

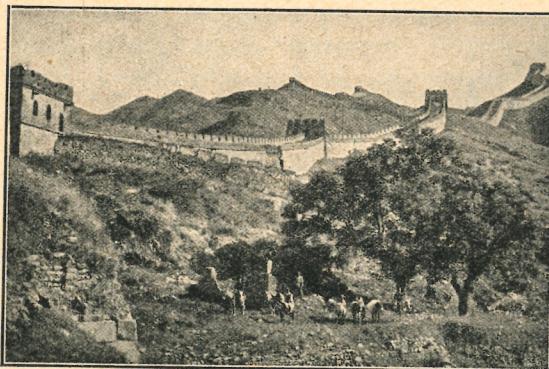
¹ sakkjáték ² legújabb időben ³ általános a hiedelem ⁴ végső yeszélybe dönt ⁵ fejével játszik megfudd ⁷ a legfontosabb szerepe ⁸ játékszabályok áthág ¹⁰ négyzet ¹¹ búzaszem ¹² kincstáros számot vet ¹⁴ kárptól.

GEOGRAPHICA.

De muro Sinensi.

Ducentis annis ante Chr. n. imperatores Sinenses, ut fines imperii contra saevos Mongolorum impetus, a quibus assidue

vexabantur, defenserent, ingentem murum aedificaverunt, qui nostris quoque temporibus adeo firmus et incolmis est, ut temporum iniquitates¹ per aliquot milia annorum sustenturus² esse videatur.

Hesse Wartegg, clarissimus viator Germanus haec de muro scribit:

«Murus prope Pekingum, — quod est caput imperii — altus ad undecim metra et crassus septem metra dimidiumque est.

«Ex caementis³ ingentibus collatus et exstructus murus ex oriente in occidentem vergit per loca nuda, montes altissimos regionesque incultas.

«Murus 2450 chiliometra longus e litoribus Maris Flavi⁴ usque ad deserta, quae dicuntur Gobiana patescit, itaque, si murus in Europa fuisse exstruendus, e Britannia usque ad Hellespontum pertineret.

«Saepe stabam admirans ante pyramidem Cheopis, in qua exstruenda — teste Herodoto — centum milia hominum triginta annis laboraverant. Sed e muro Sinensi centum viginti pyramides possent exstrui, tanta vis materiae in eum inaedificata est. Quot mi-

lia hominum in eo laboraverint, haud unquam sciemus. Murus enim non in planicie, ut illa Cheopis pyramis aedificabatur, neque vi fluviorum, ut in Aegypto, Nili, ad materiam transportandam uti poterant operarii.⁵

«Sinenses murum usque ad septimum decimum saeculum p. Chr. n. per milites custodiebant, hodie stationibus custodiisque nudus est murus.»

¹ az idő mostoha-ságát ² kiáll ³ kitermelt kö
4 Sárba-tenger 5 munkás.

NATURALIA

De simiis.

Viri docti vitam indolesque animalium observantes¹ simias cervisia² valde delectari experti sunt. Qua de causa indigenae³ in Africa nonnullis locis simias cervisia venantur. Non procul a silva in aperto dolium⁴ cervisia completum ponitur. Venatores delitescunt.⁵ Brevi tempore conspiciuntur simiae, liquorem avide eibunt et adeo ebriae fiunt, ut nullum inter se hominesque discriminem facere queant. Venatores apparent et simias sepiunt,⁶ quarum ducem unus ex venatoribus comprehendit et cum eo ad pagum

it. Mox etiam ceterae eos subsequuntur⁷ et hoc modo haud raro ab indigenis 20—30 simiae capiuntur.

(E. M.)

¹ megfigyel ² sör ³ bennszülött ⁴ hordó ⁵ elrejtőzik ⁶ körülvesz ⁷ utána meg.

VARIA

I.

Apelles, pictor sui temporis celeberrimus Alexandrum Magnum in equo sedentem depinxit. Rex picturam minus laudabat, quam debuit. Ideo pictor ira inflammatus equum regis adducendum curabat, qui cuni picto adhinniret,¹ velut si et ille verus esset, tum: o rex, inquit, equus tuus peritior esse videatur, quam tu.

II.

Paterfamilias Aristippum philosophum adiit, ut filium suum erudiendum susciperet. Qui cum quingentas drachmas peteret, pater ignarus atque avarus pretio deterritus, tanti,² dixit, bovem emere possum. Tum philosophus: eme, inquit, et duos habebis.

III.

Ludovicus XV., rex Francogallorum forte milites lustrabat,³ qui nuperime de Anglis victoram reportarunt. Sed tunc iam inter regna pax agitabatur et ipse legatus Anglorum in comitatu regis aderat. Rex coram milite⁴ gregario,⁴ cuius facies cicatricibus⁵ deformata erat, constitit et: nonne, domine, dixit legato, in oribus militum meorum incisum et inscriptum est eos in Europa fortissimos esse? Sed dic mihi, quae⁶ o rex, respondit legatus, quid de illis censeas, qui haec vulnera dederint? Cum rex responso acuto conturbatus sileret, miles pro rege commodissime⁶ respondit: illi omnes ad⁷ unum⁷ a nobis occisi sunt.

IV.

Cum quidam degener prognatus⁸ antiquae stirpis homini⁹ novo⁹ opprobaret patrem eius non fuisse nobilem, ille respondisse dicitur: a me incipit nostra nobilitas, per te vestra exstincta est. *Aemilius Láng.*

¹ rányerít ² ennyiért ³ szemlét tart ⁴ közkatona
⁵ sebhely ⁶ találóan ⁷ egy szálíg ⁸ sarj ⁹ új nemes.

Avida est periculi virtus.

Gubernatorem in tempestate, militem in acie intellegis.

Solutiones aenigmatum Numeri VIII.

- I. Sit tibi crux vitae semper rosis coronata! — II. Roma; Andes; Padua; Fulvia; Italia; Cicero; Quirinus; Catilina; Quirites; Britannia; Fortes fortuna (adiuvat); Cincinnatus; Fabius Cunctator; (Senatus) populusque Romanus. — Proverbium: Qui proficit in artibus et deficit in moribus, plus deficit, quam proficit! — III. Mola. — IV. Lapis.

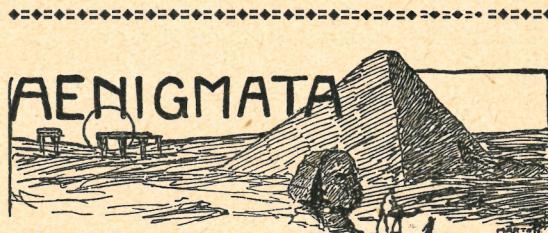
Aenigmata Numeri VIII. recte dissolverunt: Budapestinenses: Maria Ember, Edith Homonnay, Lad. Kepes, Alice Lehmann, Stephanía Pápay, Margarita Réczei, Margarita Schier, Camilla Takács, Lud. Török. — Scarabantienses: Hel. Bánhegyi, Hel. Világhy. — Sopianenses: Alex. Fövenyessy, Joh. Horváth, Lad. Pichler, Iul. Vattamány. — Veszprémenses: Car. Bertalan, Franc. Csehi, Steph. Frühbauer, Laura Hardy, Joh. Leiker, Eug. Májerszky, Helena Szakáts, Lad. Szantner, Andr. Világhy. — Praemium E. Homonnay sorte obligit.

*

Solutiones aenigmatum Numeri IX.

- I. Nihil obstat. — II. Pila. — III. Pistillus. — IV. Cis, asinus, donum, Gaia, tilia, Tiro, sonora. «Sic transit gloria mundi!» — V. Tarquinius Superbus. (Ter qu in ius super bus.)

Aenigmata Numeri IX. dissolverunt: Classis VI/B) gymnasii-realism, nominati de Stephano Verbőczi, Alexander Kovács, Iulius Nagy (Budapestinensis), Iulius Vattamány (Sopianensis). — Praemium discipuli classis VI/B) gymnasii-r., nominati de Steph. Verbőczi adepti sunt.

I.

	A	A	A	A	In aëre volat.
A	S	S	S		Sine cortice nat.
S	S	S	V		Haec erat Baucis, per Ovidium notissima.
V	N	N			Si malum est, non solet frangri.
I	I				Pronomen demonstrativum.
U					Consonans.

Haec vocabula desuper deorsum lecta idem reddant, quod a sinistra ad dextram.

II.

Novus	Femina	Mons
Sobrius	Summus	Gratus
Ullus	Facilis	Destruit
Extra	Nobilis	Iniustus

Pro his vocabulis contraria ponantur, quorum litterae primae dictum cuiusdam clarissimi viri Romani reddant.

III.

Ad saltum equulei.

Ladislaus Pichler. Quod misisti aenigma, mi carissime fili, iam pridem prodiit, fortasse, cum tu Elysios campos mirabar, nec tibi venit teluris visenda cupidus. Industriam tamen laudo tuam, coepitque gaudeo. Tu, si quid audes, perge! — *Helena Bánhegyi, Hel. Világħy*: Aenigmata vestra suo tempore promat. — *Edith Homonnay*: Solutiones aenigmatum bonas misisti. Gaudie sorte tua: praemium tibi obvenit! — Si aenigmata, vel versiones miseris, gaudebo. — *Leopoldus Huber, Cologna*: Benigne me rogas, Illustrissime Domine, ut communicem, quo nomine summus mons Alpium, qui vulgo «Montblanc» nuncupatur, antiquissimis temporibus appellatus sit. Ad quod hisce breviter respondeo: Plane caret mentione summus mons Alpium: Montblanc in scriptis antiquorum, res geographicas pertractantium, quorum clarissimi: Polybius, Strabo, Plinius tantum vias tritas per fuga Alpium Graiarum ducentes (ad quas montes continui, quorum summus est Montblanc, pertinent) descriperunt. Ipse Plinius celsissimum cacumen Alpium *Vesulum montem* putabat, quia haec de fontibus Padi scribit: «*Padus e gremio Vesuli montis celsissimum in cacumen Alpium elati profuit*». (*Historiarum mundi lib. III. 20, 15.*)

Temporibus nostris Montblanc a quibusdam «*Summus Penninus*» nominatur, ex mea sententia haud recte, quia summum cacumen Alpium, Montblanc, ad Alpes *Graias* pertinet, itaque rectius *Summus Graius* sit appellandus. Cum autem reperiantur, et quidem haud rari, qui sub nomine *Summi Pennini (Grai)* non putent rem de Montblanc agi, rectissime nominabimus montem simpliciter et libere: *Montblanc!*

Scripti haec properans, Domine Illustrissime. Ceterum de Alpibus velim perlegas — si libet — *Dübii* dissertationem in Jahrb. Schw. Alp. Cl. XVII. 377—406, item sub voce: Alpes aliquot paginas operis, quod inscribitur: Paulys Realencyclopaedie der class. Altertumswissenschaft. (I, 1599—1612.) — Pro tua erga me benevolentia gratissimus sum tibi.

Omnibus lectoribus nostris incundissimum feriarum tempus precamur. Iis autem viris doctissimis, qui opusculis suis nos adiuabant, ex animi sententia gratias agimus.

IV.

*Purpura sum terrae pulchro perfusa colore,
Sepiaque, ne violer, telis defendor acutis.
O felix, longo si possem vivere fato!*

V.

*Rauca sonans ego sum media vocalis in unda,
Cumque canam semper, nullus mea carmina laudat,
Sic vox laude caret, quae se laudaverit ipsa.*

VI.

*Semper me vituperatis,
Ut exemplum tarditatis,
At, cum vos ne loco quidem
Moveatis opus idem:
Ambulans in prato, in horto
Domum meam mecum porto!*

Iulius Vattamány
disc. cl. IV. gymn.-realis Sopianensis.

Budapestini, ex officina consortii Stephanei. — Rector: F. Kohl.

51. 1

Moderator ephemeridis: EUGENIUS FRAY DR.
Budapest, I., Verpeléti-út 22.,
ad quem epistulæ et manuscripta mittantur.
Administratio ibidem.
Sumptibus Societatis Magistrorum Intermedi-
scholarium Catholicorum. — A Katholikus
Középiskolai Tanáregyesület költségén.
(Praeses: STEPHANUS ACSAY DR., elnök.)